

## Interpellationssvar - Regionens arbete mot trycksår

Peter Bernhardsson (S) har ställt en interpellation till Lars Lundqvist (KD), regionråd med särskilt ansvar för hälso- och sjukvård. Interpellationen har följande frågor:

1. Vilka ytterligare åtgärder planeras för att minska antalet patienter som drabbas av trycksår i regionen?
2. Hur säkerställs att medarbetarna har förutsättningar för det förebyggande arbetet?
3. Innebär de pågående personalminskningarna en ökad risk för vårdskador, exempelvis trycksår, och hur hanteras i så fall det?

Svaren lyder som följer:

1. Aktiviteter för att minska risken för sjukhusförvärvade trycksår är viktigt och arbetet behöver fortsätta och intensifieras för att minska lidande för patienter, men även kostnader. Ökad kunskap om hur trycksår förebyggs och behandlas är ett identifierat område som behöver ytterligare stärkas, detta gäller inom alla nivåer inom hälso- och sjukvården. För att möta det behovet har utökade utbildningsinsatser intensifierats under 2025. Sammanlagt har nästan 200 medarbetare utbildats hittills i år, jämfört med 30 medarbetare föregående år. Även chefer har deltagit. Inför sommaren kommer lärarledd trycksårsutbildning erbjudas till nyanställda inom hälso- och sjukvården.

Trycksår är ingen egen entitet utan behöver ses som en del i arbetet med omvårdnaden runt patienten. Här pågår en utveckling i regionen med omvårdnadsmöten med enhetschefer och vårdledare för att stärka detta arbete.

Efter övergången till nya vårdinformationsstödet Cosmic kommer vi att fokusera på rutiner och arbetssätt som möjliggör att följa riskbedömningar och förebyggande åtgärder i realtid. Detta kommer förhoppningsvis att kunna leda till att man att det blir lättare att kunna följa upp och fokusera på åtgärder som gör skillnad för patienten direkt, innan trycksår uppstår.

En annan aktivitet som planeras under året är att flera vårdavdelningar kommer att arbeta med metoden ”Trycksårsfria dagar” (baseras på Gröna korset). Metoden innebär daglig reflektion

över om rätt insatser är gjorda och målet är att trycksår inte uppstår under vårdtiden på sjukhus.

Trycksårsdag med olika föreläsningar har anordnats för regionens trycksårsombud vid tre tillfällen (2021, 2022 och 2024) för att ge inspiration, ytterligare kunskap och stärka dem i deras roll som är en viktig funktion för att driva arbetet nära patienten. Planen är att genomföra en ny Trycksårsdag i april 2026.

Under 2025 kommer nya internationella ”guidelines” för trycksårsprevention, och ansvariga för regionens övergripande trycksårsarbete kommer bevaka innehållet och därefter revidera regionens övergripande regionala riktlinje för att säkerställa att vi arbetar enligt evidens och beprövad erfarenhet.

2. För att skapa förutsättningar och sprida kunskap om vikten av omvårdnadsarbete och förebyggande av trycksår, sker återkommande information och utbildning till enhetschefer.

En viktig framgångsfaktor för att kunna driva arbetet är att det finns utsedda trycksårsombud i verksamheten som får avsatt tid för att bedriva sitt uppdrag med att skapa rutiner och utbilda på den egna enheten. Andra viktiga faktorer är hur man organiserar och följer arbetet inom den specifika enheten och det kan ske på olika sätt bland annat genom:

- Regelbundna avstämningar genom pulsmöten – för att bedöma arbetsbelastning och vårdbehov i de olika teamen under dagen sker på de flesta vårdavdelningarna.
- Mäta risker vid pulsmöten på enheten med hjälp av gröna korset som arbetsmetod och mäta risker i realtid.
- Vårdtyngdsmätning provas just nu inom enstaka verksamheter för att kunna fördela arbetsbelastning mer jämnt inom enheten vilket ökar förutsättningar för att ge god omvårdnad.
- Det har påbörjats ett arbete att på vissa enheter införa regelbundna omvårdnadsronder under dygnet
- Rutin finns för riskbedömning med framtagande av vårdplan inom 24 timmar från ankomst till avdelningen som vårdskadepreventiv åtgärd där bland annat risk för trycksår ingår.

3. Det finns en viss risk att förändringar i bemanning med personalminskning kan medföra en ökad risk för vårdskador. Det är

dock inte alltid antalet medarbetare som avgör om patienter får rätt förebyggande insatser. Att ha rätt kunskap/kompetens, struktur/systematik i arbetet och fokus på rätt saker samt prioritera arbetet med förebyggande åtgärder är minst lika viktigt.

Det finns idag inget tydligt samband mellan bemanningstäthet på avdelningar och utfall från punktprevalensmätning gällande trycksår. Efter övergången till nya vårdinformationsstödet Cosmic kommer det finns bättre möjlighet att följa riskbedömningar och förebyggande åtgärder i realtid vilket kommer bli ett viktigt verktyg för att följa upp effekter av förändringar av bemanning samt andra insatser.

Lars Lundqvist (KD),  
regionråd med särskilt ansvar för hälso- och sjukvård